

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářska práce

Zhodnocení ekonomické situace v podniku

Analysis of Economic Situation of the Company

Mária KARNAJOVÁ

Plzeň 2013

Miesto

pre

zadanie

iesto

pre

zadanie

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma:

„**Zhodnocení ekonomické situace v podniku**“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 3.5.2013

.....
podpis autora

Pod'akovanie

V tejto časti, by som chcela poďakovať vedúcemu mojej bakalárskej práce Ing. Bohuslavovi Šimkovi za vedenie, prínosné pripomienky a konzultácie počas vypracovávanie bakalárskej práce.

Potom by som chcela tiež poďakovať vedeniu firmy Truck servis spol. s.r.o. za poskytnutie cenných informácií a dôležitých podkladov, ktoré slúžili ako hlavný zdroj k bakalárskej práci.

Obsah

Úvod.....	9
1. Finančná analýza.....	10
1.1. Základné podklady k finančnej analýze.....	11
1.1.1. Účtovná závierka	11
1.1.2. Súvaha.....	12
1.1.3. Výkaz ziskov a strát.....	12
1.1.4. Príloha.....	13
1.1.5. Ročná správa.....	13
1.1.6. Audit	14
2. Základné metódy finančnej analýzy	15
2.1. Horizontálna analýza (analýza trendov).....	15
2.2. Vertikálna analýza (percentuálna analýza)	16
2.3. Rozdielové ukazovatele	16
2.4. Pomerové ukazovatele	16
2.4.1. Ukazovatele rentability	17
2.4.2. Ukazovatele aktivity	18
2.4.3. Ukazovatele likvidity	19
2.4.4. Ukazovatele zadĺženosti	20
2.4.5. Hodnotové ukazovatele výkonnosti.....	21
2.5. Bonitné a bankrotné modely	22

2.5.1.	Index dôveryhodnosti IN95	22
2.5.2.	Altmanova formula bankrotu (Z-skóre).....	23
3.	SWOT analýza.....	25
4.	Predstavenie podniku	26
5.	Postavenie podniku v tržnom prostredí a vývoj podnikateľského prostredia	27
5.1.	Okolie podniku.....	27
6.	Metódy finančnej analýzy.....	28
6.1.	Horizontálna analýza.....	28
6.1.1.	Horizontálna analýza aktív	28
6.1.2.	Horizontálna analýza pasív	30
6.1.3.	Horizontálna analýza Výkazu zisku a strát.....	32
6.2.	Vertikálna analýza.....	34
6.2.1.	Vertikálna analýza aktív	34
6.2.2.	Vertikálna analýza pasív	35
6.2.3.	Vertikálna analýza zisku a strát	36
6.3.	Rozdielové ukazovatele	37
6.4.	Pomerové ukazovatele	38
6.4.1.	Ukazovatele rentability	38
6.4.2.	Ukazovatele aktivity	39
6.4.3.	Ukazovatele likvidity	41
6.4.4.	Ukazovatele zadĺženosti	42

6.5. Altmanova formula bankrotu (Z – skóre)	44
7. Vývoj podnikateľského prostredia.....	46
7.1. Postavenie spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. na trhu.....	46
7.2. SWOT analýza spoločnosti Truck Servis spol. s.r.o.....	47
8. Zhodnotenie ekonomickej situácie podniku na základe finančnej analýzy	48
9. Opatrenia na zlepšenie ekonomickej situácie v podniku	51
Záver	53
Zoznam skratiek.....	55
Zoznam obrázkov	56
Zoznam tabuliek	57
Zoznam použitej literatúry.....	58
Zoznam príloh.....	60
Abstrakt.....	61
Abstract.....	62

Úvod

Maximalizovať zisk. Toto je vo väčšine prípadoch hlavný cieľ, ktorý sa snaží dosiahnuť podnikateľský subjekt. Už v neoklasicizme to patrilo medzi priority. Nato, aby bol podnik úspešný, a aby dosahoval čo najvyšší zisk musí byť dostatočne finančne stabilný. Tým, že podnik bude finančne stabilní, zvýši si aj finančné zdravie. Z hľadiska okolia podniku, musí podnik byť schopný konkurencie, udržať si svoju stálu klientelu a dobré meno spoločnosti.

Na zhodnotenie finančného zdravia je používaná finančná analýza. Pomocou finančnej analýzy, jej metód a ukazovateľov sa určí finančná situácia podniku. Výsledné hodnoty slúžia pre management, ktorý rozhodne o budúcom vývoji podniku, zhodnotí výsledky a bude sa snažiť navrhnúť opatrenia, ktoré by viedli k zlepšeniu finančnej situácie.

Ďalšou analýzou, ktorá pomáha zhodnotiť silné a slabé stránky, taktiež príležitosti a hrozby je SWOT analýza. Na základe tejto analýzy sa stanoví stratégia, ktorá by viedla k zlepšeniu finančnej pozície podniku.

Cieľom mojej bakalárskej práce je zhodnotiť finančnú situáciu v podniku Truck servis spol. s.r.o., a to pomocou metód finančnej analýzy, a taktiež pomocou SWOT analýzy. Obdobie, v ktorom budeme hodnotiť, je obdobie od roku 2008 až do roku 2012.

Prvá časť obsahuje teoretické poznatky k finančnej analýzy, základné podklady k vypracovaniu finančnej analýzy, jej metódy a ukazovatele. Následne je definovaná SWOT analýza.

V ďalšej časti je predstavený podnik Truck servis spol. s.r.o so sídlom v Rokycanech, a potom sú metódy finančnej analýzy aplikované na danú firmu.

Posledná časť je zameraná na zhodnotenie finančnej situácie na základe prevedených analýz a následne pokračujú návrhy na zlepšenie ekonomickej situácie podniku Truck servis spol. s.r.o.

1. Finančná analýza

Cieľom tejto bakalárskej práce je zhodnotiť ekonomickú situáciu v podniku Truck servis spol. s.r.o. so sídlom v Rokycanech. Na zhodnotenie ekonomickej situácie je použitá finančná analýza, jej metódy a ukazovatele. V úvode sa definuje a postupne charakterizuje finančná analýza, jej účel a ciele.

Podľa Horovej a Hrdého sa definuje finančná analýza ako „soubor činností, jejichž cílem je zjistit a komplexně vyhodnotit finanční situaci v podniku“ [3, s.118]

„Finanční analýzu můžeme chápat v užším nebo širším pojetí. V užším pojetí se jedná o hodnocení současného stavu a minulého vývoje financí podniku, širší pojetí se snaží o předpověď budoucího vývoje financí podniku.“ [3, s. 118]

Na základe týchto definícií sa môže odvodiť, čo je úlohou finančnej analýzy. Keďže definícia hovorí, že pomocou tejto analýzy sa vyhodnocuje, znamená to, že sa budú skúmať, odhaľovať rôzne poruchy, ktoré nám znehodnocujú chod spoločnosti, a zároveň poškodzujú finančné zdravie podniku. To znamená „v jakém stavu se nachází k okamžiku ocenění a co lze očekávat v budoucnosti“ [5, s. 29]

Hlavne pomocou ukazovateľov rentability čiže ziskovosti sa meria finančná výkonnosť, taktiež finančná pozícia a z týchto aspektov sa určí finančná situácia podniku. [3]

Samozrejme pri finančnej analýze sa musí počítať aj s určitým stupňom rizika, ktoré ovplyvňuje finančnú situáciu a zdravie podniku. [3]

1.1. Základné podklady k finančnej analýze

Dôležité informácie k finančnej analýze sa získavajú z týchto dokumentov. Súvaha, Výkaz ziskov a strát a Príloha. Všetky tieto dokumenty sú súčasťou prílohy k účtovnej závierke. Informácie k finančnej analýze pochádzajú nielen z účtovnej závierky, ale aj z ročnej správy, auditu a z ostatných podkladov. Každý jednotlivý zdroj je bližšie charakterizovaný v nasledujúcich kapitolách. [5]

1.1.1. Účtovná závierka

Účtovnú závierku tvorí Súvaha, Výkaz ziskov a strát a Príloha. Podniky majú podľa zákona zostavovať riadnu a mimoriadnu účtovnú závierku. Rozdiely medzi riadnou a mimoriadnou účtovnou závierkou spočívajú v tom, že riadna závierka sa zpracováva vždy k 31. 12. obchodného roku a hospodárskeho roku a mimoriadna účtovná závierka je zpracovaná podľa zákona o účtovníctve § 19. Sú dve situácie, kedy ju právnická osoba zostaví. Prvou je ku dni, keď vstúpil podnik do likvidácie a druhou, ku dňu, keď bola prehlásená účinnosť konkurzu a vyrovnania. Mezi povinnosti podnikov patrí aj tzv. zverejňovacia povinnosť, ktorá znamená, že podniky, ktoré nájdeme v obchodnom zákonníku, hlava IV. § 39 odst. 1 alebo § 20 odst. 2 zákona 563/1991 Sb., o účtovníctve, zostavujú účtovnú závierku v plnom rozsahu. Patria tu všetky akciové spoločnosti a spoločnosti, ktorých výška obratu bola viac než 40 mil. Kč alebo výška obchodného imania bola viac než 20 mil. Kč. [5] Taktiež má zverejňovaciu povinnosť aj každá právnická osoba, s.r.o., v.o.s. s obratom napríklad 10 000 Kč za rok.

Niektoré podniky sú zo zákona povinné overiť účtovnú závierku auditorom a vypracovať výročnú správu, ktorej obsahom je :

- *„ základní identifikace podniku,*
- *historie podniku,*
- *statutární a další orgány společnosti,*
- *organizační schéma,*
- *údaje z účetní závěrky,*

- *výrok auditora,*
- *výklad k podstatným událostem minulého vývoje,*
- *výhled na další období.*“ [5, s.31]

Táto výročná správa je archívium podniku, to znamená, že sa musí archivovať po určitú dobu. Doba archivovania je po dobu celej svojej existencie. Miesto, kde je uložená výročná správa, je zahrnutá v Obchodnom vestníku.[5]

1.1.2. Súvaha

Súvaha patrí k najdôležitejším podkladom k finančnej analýze. Má dve strany. Stranu aktív a stranu pasív. Súvaha poskytuje prehľad o formách majetku, to znamená koľko vlastní podnik pozemkov, stavieb, a podobne na strane aktív. Strana pasív informuje o zdrojoch krytia týchto aktív. Inak povedané, zobrazuje majetkovú a kapitálovú štruktúru spoločnosti k určitému dátumu. Hovoríme, že súvaha obsahuje stavové veličiny. Sú známe štyri druhy súvah, ktoré sa členia podľa toho, k akému dátumu boli zostavené. Prvou z nich je počiatočná súvaha. Už z názvu plynie, že táto súvaha je zostavená k prvému dňu účtovného obdobia. Druhou z nich je otváracia, to znamená, že je zostavená pri začatí podnikateľskej činnosti. Poslednými dvoma sú konečná a predbežná súvaha. Konečnou súvahou je chápaná súvaha zostavená k poslednému dňu účtovného mesiaca. Predbežná súvaha sa zostavuje častejšie a za kratší čas ako raz za účtovné obdobie. [2]

Pri súvahe je dodržované pravidlo bilančnej continuity. Hovorí, že bilančná suma, to je súčet aktív alebo súčet pasív, konečnej súvahy jedného účtovného obdobia je rovná bilančnej sume počiatočnej súvahy ďalšieho účtovného obdobia. [2]

1.1.3. Výkaz ziskov a strát

Na základe výkazu ziskov a strát je zhodnocovaná finančná situácia daného podniku. Posúdenie je z troch hľadísk. Prvým z nich je prevádzkový, to znamená, koľko podnik

skutočne vyprodukoval zo svojej výrobnjej kapacity. Druhé hľadisko, finančné, poskytuje informácie o veriteľoch, ako je na tom daný podnik s dlhmi. Posledné hľadisko je mimoriadne. Tu sa zaraďujú mimoriadne situácie, ktoré v podniku nastali. Napríklad živelná pohroma, ktorá by hospodársky výsledok ovplyvnila negatívne. [5] Hospodársky výsledok, strátu alebo zisk sa vypočíta nasledujúcim vzťahom:

$$\text{Tržby (výnosy)} - \text{náklady} = \text{zisk (ztráta)}$$

1.1.4. Príloha

Súčasťou prílohy v účtovnej závierke je aj prehľad o peňažných tokoch inak nazývaný Výkaz Cash Flow. Pracuje sa tu s príjmami a výdajmi za konkrétne obdobie. Týmto spôsobom sa zistí nielen finančná situácia v podniku, ale aj prečo sa uskutočnili pokiaľ sa uskutočnili určité zmeny v podniku. Výpočet výkazu Cash Flow je dvojaký. Priamou a nepriamou metódou. Podobne, ako vo výkaze ziskov a strát, tak aj tu sa musia posudzovať príjmy a výdaje z troch hľadísk. Prevádzkové, investičné a peňažný tok z finančnej činnosti. [5]

„ Účelem sledování pohybu peněžních prostředků prostřednictvím cash – flow je zároveň zajištění likvidity podniku. “ [1, s. 192]

1.1.5. Ročná správa

Ročná správa sa predovšetkým týka eminentov verejne obchodovateľných cenných papierov. Musí sa dávať pozor na to, že ročná správa nie je to isté ako výročná správa. Uverejňuje sa tri mesiace po skončení kalendárneho roku. Jej súčasťou je účtovná závierka, tabuľka s finančnými výsledkami podľa Ministerstva financií ČR a poslednou súčasťou je vlastná správa, ktorá obsahuje hlavné informácie a zmeny, ktoré uskutočnil eminent za kalendárny rok. [5]

1.1.6. Audit

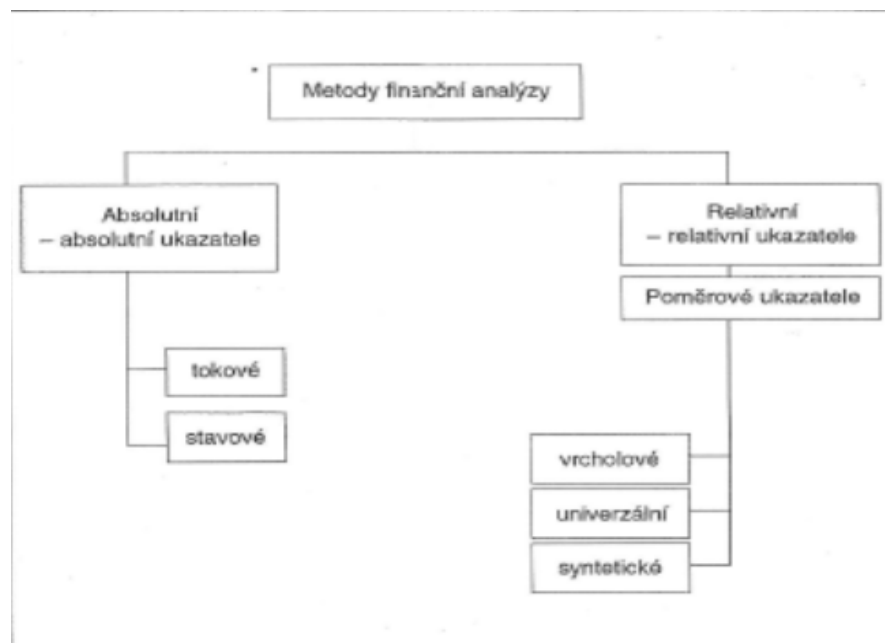
Určitá skupina účtovných jednotiek podlieha auditu. Úlohou auditora je potvrdiť, že výsledok hospodárenia v podniku je správny a overený. Auditor je povinný predložiť po skončení auditu správu o audite. [5] Táto správa obsahuje:

- *„obchodní jména účetní jednotky,*
- *období, které bylo ověřováno,*
- *předmět ověření,*
- *jméno a číslo dekretu auditora nebo obchodní jméno a číslo licence (pokud ověření provedla právnická osoba),*
- *výrok auditora,*
- *datum vyhotovení zprávy,*
- *podpis auditora odpovědného za předložení zprávy.“ [5, s. 33]*

2. Základné metódy finančnej analýzy

Následujúci obrázok zobrazuje metódy a vzťahy medzi ukazovateľmi finančnej analýzy.

Obr. č. 1 Metódy a vzťahy medzi ukazovateľmi finančnej analýzy

Zdroj : [3, s. 119]

2.1. Horizontálna analýza (analýza trendov)

V tejto analýze sa porovnávajú určité položky horizontálne čiže po riadkoch, preto sa táto analýza nazýva horizontálna. Jednotlivé účtovné výkazy, ako napríklad Výkaz zisku a strát alebo Súvaha obsahujú údaje zo súčasného ale taktiež aj z predchádzajúceho obdobia. Na základe tejto analýzy môže analytik zhodnotiť situáciu a zamerať sa podrobne na zmeny, ktoré v tomto období nastali a zistiť dlhodobý trend pre jednotlivé položky v účtovných výkazoch. [7] Zmena sa vypočíta takto :

$$\text{Zmena } t+1 \text{ k } t \text{ v } \% = \frac{(\text{čiastka zmeny}) \cdot 100}{\text{čiastka v } t}$$

2.2. Vertikálna analýza (percentuálna analýza)

Pod pojmom vertikálna (percentuálna) analýza sa chápe analýza účtovných výkazov podľa percentuálneho vyjadrenia. Vychádza sa z položiek z jednotlivých rokov od zhora dole. Dôležité je podotknúť, že sa nepracuje medzi jednotlivými obdobiami. [7]

2.3. Rozdielové ukazovatele

Čistý pracovný kapitál (Net working capital, ČPK). Týmto ukazovateľom je preukazovaná najmä platobná schopnosť podniku. Musí sa dbať na výsledok, pretože jeho hodnota by mala byť kladná. V prípade, že hodnota čistého pracovného kapitálu je záporná, ide o nekrytý dlh. [3]

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

Čisté pohotovité prostriedky (ČPP). Pojem pohotovité peňažné prostriedky predstavuje peniaze v hotovosti a na bankovních účtoch. [3]

$$\text{ČPP} = \text{pohotovité peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

Čistý peňažný majetok (ČPM). Čistý peňažný majetok „vedle pohotových prostředků a jejich ekvivalentů zahrnuje do oběžných aktiv také krátkodobé pohledávky očištěné od nevymahatelných pohledávek“ [3, s.124]

$$\text{ČPM} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky} - \text{krátkodobé pasiva}$$

2.4. Pomerové ukazovatele

Analýzou pomerových ukazovateľov sa rozumie analýza, kde sa navzájom pomerujú jednotlivé položky, ktoré obsahujú výkazy. Patria tu ukazovatele rentability, aktivity, likvidity, zadĺženosti a ukazovatele kapitálového trhu. [5]

2.4.1. Ukazovatele rentability

Ukazovatele rentability alebo výnosnosti, či ziskovosti pomerujú zisk s inými položkami. Týmto sa zistí, ako úspešne sa naplnili podnikateľské ciele a zámery daného podniku. [3]

Rentabilita vloženého kapitálu (ROI = Return on Investment). V tomto prípade sa dáva do pomeru zisk s veľkosťou kapitálu, ktorý je potrebný k dosiahnutiu zisku. Inak povedané, ako bol zefektívnený dlhodobý investovaný kapitál podniku, to znamená, že koľko korún zisku sa získalo na 1 Kč dlhodobého kapitálu. [5] Tu platí vzťah:

$$\text{ROI} = \text{zisk} / \text{investovaný kapitál}$$

Rentabilita aktív (ROA = Return on Assets). Je jednou zo základných ukazovateľov finančnej analýzy. So ziskom sa pomerujú všetky aktíva. Týmto ukazovateľom sa určí celková efektívnosť podniku. Pri výpočte je dôležité, aký sa použije zisk. Sú dva druhy zisku. Zisk pred úrokmi a zdanením a úrokmi platenými z cudzieho kapitálu (EBIT) a čistý zisk (EAT). Pri použití zisku EBIT je výsledkom hodnota rentability bez dane zo zisku. Častejšie sa používa čistý zisk, pretože sa v tomto prípade zanedbá efekt zdanenia úrokov.[3] Vyjadríme vzťahom:

$$\text{ROA} = \text{zisk} / \text{celková aktíva}$$

Rentabilita vlastného kapitálu (ROE = Return on Equity). Z názvu vyplýva, že k čistému zisku je pomerovaný kapitál, ktorý bol vložený vlastníckmi podniku. Týmto ukazovateľom sa posúdi, či vlastný kapitál bol natoľko výnosný resp. výnosnejší ako rizikové investície. [3]

$$\text{ROE} = \text{zisk po zdanení} / \text{vlastný kapitál}$$

Rentabilita tržieb (ROS = Return on Sales). Nazývaná tiež zisková marža alebo ziskové rozpätie. Rentabilita tržieb ukazuje, či podnik je schopný dosiahnuť zisk pri určitej výške tržieb. Taktiež ako pri výpočte rentability aktív, tak aj tu je použitý zisk pred úrokmi a zdanením. Pri použití tohto zisku sa dospie k prevádzkovej ziskovej

marži. Pokiaľ by sa použil zisk po zdanení, tak výsledkom by bola tzv. čistá zisková marža. [3]

$$\text{ROS} = \text{zisk po zdanění} / \text{tržby}$$

Úzko spojený s rentabilitou tržieb je aj ukazovateľ nákladovosti. Je to jej doplnkový ukazovateľ. [3]

$$\text{Nákladovost} = \text{náklady} / \text{tržby} = 1 - \text{ROS}$$

2.4.2. Ukazovatele aktivity

Hlavnou úlohou ukazovateľov aktivity je zhodnotiť, či podnik využíva svoje aktíva správne a efektívne. Môžu nastať dve situácie, buď podnik má viac aktív, ako potrebuje a zvyšuje si tým náklady, alebo môže nastať opačná situácia, v ktorej má podnik málo aktív, a tým stráca možnosť zisku prostredníctvom tržieb. [9]

Obrat celkových aktív (Total assets turnover). Zisťuje sa ním, ako efektívne boli využité celkové aktíva v danom podniku. „Průměrné hodnoty ukazatele se pohybují od 1,6 do 2,9. Pokud je počet obrátek za rok nižší než 1,5, znamená to, že společnost má příliš vysoký stav majetku a měla by ho buď odprodat anebo zvýšit tržby.“ [3, s.127]

Pre výpočet obratu celkových aktív sa používa tento vzťah:

$$\text{Obrat celkových aktív} = \text{tržby} / \text{celková aktíva}$$

Rýchlosť obratu zásob (obrat zásob). Je koľkokrát sa zásoby podniku premenia v iných formách krátkodobého majetku až po dobu, kým nebudeme znova nakupovať zásoby. [3]

$$\text{Rýchlosť obratu zásob} = \text{tržby} / \text{zásoby}$$

Doba obratu zásob. Tento ukazovateľ vyjadruje počet dní , v ktorých pretrváva jedna obrátka. Inak povedané, koľko dní sú krátkodobé aktíva viazané ako zásoby. [3]

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / (\text{tržby} / 365) = 365 / \text{obrat zásob}$$

Rýchlosť obratu pohľadávok (obrat pohľadávok). Výsledkom je počet obrátok pohľadávok za obdobie. Čím je väčšia hodnota, tým rýchlejšie podnik premieňa svoje pohľadávky na peňažné prostriedky. [3]

$$\text{Rýchlosť obratu pohľadávok} = \text{tržby} / \text{pohľadávky}$$

Doba obratu pohľadávok. Tento ukazovateľ vyjadruje, za aký čas sú nám naše pohľadávky splatené. [3]

$$\text{Doba obratu pohľadávok} = \text{pohľadávky} / (\text{tržby} / 365) = 365 / \text{obrat pohľadávok}$$

Doba obratu záväzkov. „ Udáva, jak dlouho firma odkládá platbu faktur svým dodavatelům. Používá sa při hodnocení účtu 321 – Dodavatelé. Vypočítá se jako poměr průměrného stavu závazků z obchodního styku k průměrným denním tržbám na obchodním úvěr. “ [9, s.63]

Doba obratu záväzkov = záväzky voči dodavateľom / denné tržby na fakturu

2.4.3. Ukazovatele likvidity

Pomocou týchto ukazovateľov sa meria platobná schopnosť podniku. To znamená, že ku dňu splatnosti má podnik viac pohotových peňažných prostriedkov ako splatných záväzkov. Rozlišujeme štyri druhy likvidity: [3]

Bežná likvidita (Current ratio, BL)

$$\text{BL} = \text{obežná aktíva} / \text{krátkodobé záväzky}$$

Pohotová likvidita (Quick ratio, PL)

$$\text{PL} = (\text{obežná aktíva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé záväzky}$$

Okamžitá likvidita (Immediate liquidity, OL)

$$OL = \text{krátkodobý finančný majetek} / \text{krátkodobé záväzky}$$

Peňažná likvidita (Cash liquidity, PeL)

$$PeL = \text{peňažné prostriedky} / \text{krátkodobé záväzky}$$

Optimálne hodnoty týchto ukazovateľov sú zobrazené v nasledujúcej tab. č. 1.

Tab. č. 1 Optimálne rozmedzie hodnôt ukazovateľov likvidity

Ukazateľ	Rozmezí hodnot
Běžná likvidita	1,5 – 2,5
Pohotová likvidita	1 – 1,5
Okamžitá (peněžní) likvidita	$\geq 0,2$

Zdroj : [3, s. 115]

2.4.4. Ukazovatele zadlženosti

Základnou úlohou týchto ukazovateľov je zhodnotiť finančnú stabilitu podniku. Finančná stabilita podniku udržiava vyrovnaný vzťah medzi finančnou a majetkovou štruktúrou podniku.[3]

Celková zadlženosť (debt ratio). Tento ukazovateľ vyjadruje, že čím vyššia je jeho hodnota, tým podnik zvyšuje svoju zadlženosť. Znamená to, že veritelia podniku sa vystavujú riziku, ktoré táto zadlženosť vytvára. [3]

$$\text{Celková zadlženosť} = \text{cudzí kapitál (dlhy)} / \text{celkové aktíva}$$

Koeficient samofinancovania (equity ratio). Je to doplnkový ukazovateľ k celkovej zadlženosti. [3]

$$\text{Koeficient samofinancovania} = \text{vlastný kapitál} / \text{celkové aktíva}$$

Ukazovateľ zadĺženosti vlastného kapitálu (debt/equity ratio)

Ukazovateľ zadĺženosti vlastného kapitálu = cudzí kapitál / vlastný kapitál

Ukazovateľ úrokového krytia (interest coverage). Výsledok tohoto ukazovateľa informuje akcionárov, ale aj veriteľov podniku. Akcionárov z hľadiska toho, či podnik je schopný a finančne stabilný, aby mohlo splácať úroky a veriteľom poskytuje informácie o tom, či sú v prípade likvidácie podniku dostatočne zabezpečení. [3]

Ukazovateľ úrokového krytia = zisk pred úrokmi a zdanením / nákladové úroky

2.4.5. Hodnotové ukazovatele výkonnosti

Medzi hodnotové ukazovatele výkonnosti patrí ukazovateľ ekonomickej pridanej hodnoty nazývaný EVA (Economic Value Added). Slúži k tomu, že pokiaľ vo Výkaze zisku a strát vychádza kladný výsledok neznamená to, že sme dosiahli ekonomického zisku. Pretože do výpočtu neboli zahrnuté implicitné alebo oportunitné náklady, ktoré nám do výsledku hospodárenia práve zahŕňa EVA. [4]

Vzorec pre výpočet je:

$$EVA = NOPAT - C * WACC,$$

kde

„NOPAT (Net Operating Profit After Tax) je provozní výsledek hospodaření po zdanění,

C (Capital) – investovaný kapitál,

WACC (Weighted Average Costs of Capital) – průměrné náklady kapitálu.“ [4, s. 40]

Následující výsledky můžeme interpretovat takto :

- „*EVA > 0 – hodnota projektu se zvyšuje, podnik vytváří hodnotu pro vlastníky,*

- $EVA = 0$ – investovaná hodnota se vrací bez zhodnocení,
- $EVA < 0$ – dochází k poklesu hodnoty firmy.“[13, 26.4.2013]

Dôležité je, že ukazovateľ EVA poskytuje reálnejšie informácie a reálnejší obraz o finančnej výkonnosti samotného podniku a pomáha managmentu sa lepšie rozhodnúť v oblasti zvýšenia tržnej hodnoty firmy. [9]

2.5. Bonitné a bankrotné modely

Bonitné modely slúžia na posúdenie či bankovní inštitúcia poskytne podniku úver. Bankovní inštitúcia si vytvorí vlastné alebo hodnotenie od ratingových spoločností jednotlivých firiem. Po následnom zhodnotení vytvorí systém hodnotenia bonity firiem, podľa ktorých sa banka rozhodne. Naopak bankrotné modely predvídajú bankrot firiem. Medzi najznámejšie modely patria Kralickův rychlý test, Index důveryhodnosti IN95, Taflerův bankrotní model alebo Altmanova formula bankrotu (Z-skóre).[4]

2.5.1. Index důveryhodnosti IN95

Tento index je význačný tým, že „při odhadování finanční tísně (platební neschopnosti) podniku vykazuje index více než 70% úspěšnost“ [9, s. 111]. Index důveryhodnosti IN95 vypočítame následujícím vzťahom:

$$IN95 = V1*A + V2*B + V3*C + V4*D + V5*E - V6*F,$$

kde

A = aktíva/ cudzí kapitál

B = EBIT/ nákladové úroky

C = EBIT/ celková aktíva

D = celkové výnosy/ celková aktíva

E = obežné aktíva/ krátkodobé závázky a úvery

F = závázky po dobe splatnosti/ výnosy

V1 až V6 = váhy jednotlivých ukazovateľov. [9]

Výsledky sa porovnajú s hodnotami v tab. č. 2, a podľa toho klasifikujeme daný podnik.

Tab. č. 2 Hodnoty Indexu dôveryhodnosti

$IN > 2$	můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci
$1 < IN \leq 2$	„šedá zóna“ nevyhraněných výsledků
$IN \leq 1$	podnik je ohrožen vážnými finančními problémy

Zdroj : [9, s. 111]

2.5.2. Altmanova formula bankrotu (Z-skóre)

Profesor Altman na základe statistických analýz došiel k rovnici, podľa ktorej sa dokáže predurčiť či firma v budúcnosti bude prosperovať alebo dôjde k jej bankrotu. [9, s. 110]

„ Altmanova analýza predstavuje jednu z možností, jak vyhodnotit souhrnně zdraví podniku prostřednictvím jednoho jediného čísla. Altmanův Z faktor v sobě zahrnuje všechny podstatné složky finanční analýzy, tj. rentabilitu, likviditu, zadluženost i struktura kapitálu. “ [5, s. 70] Váhy, ktoré sú priradené k jednotlivým položkám, majú hodnoty podľa významnosti k finančnému zdraviu. [5]

$$Z_i = 0,717*A + 0,847*B + 3,107*C + 0,420*D + 0,998*E,$$

kde

A = čistý prevádzkový kapitál/ celkové aktíva

B = nerozdelený zisk/ celkové aktíva

C = zisk pred zdanením a úrokmi/ celkové aktíva

D = tržná hodnota vlastního kapitálu/ účtovná hodnota celkových dlhov

$E = \text{celkový obrat} / \text{celkové aktíva}$.

Či firma dosiahla uspokojivé výsledky alebo naopak nám ukazuje tab. č. 3, podľa ktorej sa môže odhadnúť finančná situácia firmy. [9, s. 110]

$Z > 2,9$	můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci
$1,2 < Z \leq 2,9$	„šedá zóna“ nevyhraněných výsledků
$Z \leq 1,2$	podnik je ohrožen vážnými finančními problémy

Tab. č. 3 Hodnoty Z - skóre

Zdroj : [9, s. 110]

3. SWOT analýza

SWOT analýza je technika zhodnocujúca úspešnosť podniku, ktorého ovplyvňujú vonkajšie a vnútorné faktory. Názov je skratka štyroch slov Strengths, Weaknesses, Opportunities a Threats. Príležitosti a hrozby sú vonkajšieho pôvodu. Pomáhajú nám odhaliť nové trendy a zistiť, aké môžu mať dopady na podnik. Každý jeden podnik by mal mať zhotovený rebríček najpravdepodobnejších a najškodlivejších hrozieb, a podľa tohoto rebríčka vypracovať plány na ich odstránenie. Napríklad medzi slabé stránky podniku sa radí nízka produktivita práce alebo nespokojnosť zákazníkov. Silnou stránkou podniku je výborná technická vybavenosť, unikátny produkt, dobrý postoj k inováciám. Rastúci dopyt po produktoch je typickým príkladom pre príležitosť. Častou hrozbou je nedostatok kvalifikovaných pracovníkov. [6]

Cieľom SWOT analýzy je definovať silné a slabé stránky podniku, a na základe poznania príležitostí a hrozieb okolného prostredia stanoviť stratégiu ďalšieho smerovania a rozvoja spoločnosti. [6]

Obr. č. 2 Schéma SWOT analýzy

Zdroj: [10, 26.4.2013]

4. Predstavenie podniku

Základné údaje o spoločnosti:

Názov spoločnosti: Truck Servis spol. s.r.o.

Sídlo: Čelakovského 1051/II

337 01 Rokycany

Česká republika

Právna forma: spoločnosť s ručeným obmedzením

IČ: 489 52 338

Spoločnosť Truck Servis spol. s.r.o. vznikla uzavretím spoločenskej zmluvy dňa 29. 09. 1993, kedy spoločnosť založilo päť spoločníkov – fyzických osob. Do obchodného registra bola spoločnosť zapísaná až 13. Júla 1994, tj. skoro rok po spísaní spoločenskej zmluvy. V súčasnej dobe spoločnosť vlastní iba jeden společník. Spoločnosť sa pôvodne zaoberala predovšetkým opravou motorových vozidiel, nákupom a predajom náhradných dielov – autosúčiastok. Postupne od tejto hlavnej činnosti odstúpila a od roku 2000 provozuje čerpaciu stanicu pohonných hmôt. Od roku 2000 je hlavným predmetom podnikania nákup, predaj a skladovanie palív a mazív vrátane ich dovozu s výnimkou prevádzkovania čerpacích staníc a výhradného nákupu, predaja a skladovanie palív a mazív v spotrebiteľskom balení do 50 kg na jeden kus balenia a ďalej potom prevádzkovanie čerpacích staníc s palivami a mazivami.

Vzhľadom k značnej konkurencii a umiestneniu čerpacej stanice v priemyselnej zóne mesta Rokycany predáva spoločnosť na tejto čerpacej stanici iba motorovú naftu. Súčasne s prevádzkou čerpacej stanice sa začal rozvíjať aj obchod s mazivami – tj. celým sortimentom mazív – motorové oleje, prevodové oleje, mazacie tuky (vazelíny), pričom rozhodujúcim obchodným partnerom v oblasti mazív je Slovnaft Bratislava. Predaj mazív prebieha formou maloobchodného predaja v prevádzke v Rokycanoch, tak aj formou veľkoobchodu, kde je tovar dodávaný ku konečným odberateľom. V mnohých prípadoch sa jedná o ucelené kamiónové dodávky.

5. Postavenie podniku v tržnom prostredí a vývoj podnikateľského prostredia

5.1. Okolie podniku

Okolie podniku obsahuje prvky, ktoré ovplyvňujú podnik, a tým sa vytvárajú medzi týmito prvkami vzájomné väzby. Okolie podniku sa rozdeľuje na dve základné skupiny, a to makroprostredie a mikroprostredie.

Na dôležité a reálne hrozby a príležitosti kladie dôraz analýza z oblasti makroprostredia. [8]. Podnik v rámci makroprostredia je definovaný z oblasti technologickej, demografickej, sociálnej, ekonomickej, ale aj politickej. Analýza makroprostredia tiež slúži nato, aby sa mohli vytvárať prognózy na odhad budúceho vývoja podniku a na základe tohto zistiť, či ciele, ktoré sa plánujú v budúcnosti uskutočniť sú reálne dosiahnuteľné. [5]

Trh, na ktorom podnik pôsobí nazývame mikroprostredie. Mikroprostredie je aj odvetvie, do ktorého podnik patrí. [8]. Mikroprostredie ďalej delíme na interné a externé prostredie. Do interného prostredia je zaradený vrcholový management, nákup, predaj, finančné oddelenie, marketing apod. Vo firme Truck Servis spol. s.r.o. do vrcholového managementu patrí jednatel' firmy, Ing. Marek Vejvoda. V prípade nákupu a predaja je to nákup a predaj palív a mazív. Externé prostredie tvoria dodávatelia, konkurenti a aj zákazníci. Hlavným dodávateľom je Slovnaft Bratislava. Táto rafinéria je jediná rafinéria na Slovensku a od roku 2000 je súčasťou spoločnosti MOL Group. MOL Group patrí medzi popredné priečky spoločností vo východnej a strednej Európe v oblasti trhovej kapitalizácie. [11]

Konkurentov má firma len v Rokycanech a okolí viac než 10. Je to vysoký počet konkurentov, a preto sa firma rozhodla ponúkať iba motorovú naftu. Firma sídli v priemyselnej zóne blízko diaľnice. V tejto priemyselnej zóne je mnoho firiem ako napríklad spedičná firma Fox Cargo a Wexler, miestna firma Bagger, firma Borgers a spoločnosť Aravis. Medzi hlavných zákazníkov sa zaraďujú práve tieto firmy sídliace v priemyselnej zóne. [12]

6. Metódy finančnej analýzy

6.1. Horizontálna analýza

6.1.1. Horizontálna analýza aktív

V nasledujúcej tabuľke je vidieť, že vysoký pokles aktív nastal v poslednom roku, a to v roku 2012. Napriek tomu do roku 2012 vykazovali celkové aktíva rastúci trend. V roku 2009 došlo k zvýšeniu dlhodobého hmotného majetku z 2 tis. Kč na 303 tis. Kč a spätne v roku 2010 až do roku 2011 sa snížil o 191 tis. Kč. Obežné aktíva naopak kolísali. Zlom nastal v roku 2010, kde to je viditeľné z pohľadu hodnôt v tabuľke.

Tab. č. 4 Horizontálna analýza aktív v období 2008 - 2012 (Absolútna zmena)

	Absolútna zmena v tis. Kč			
	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012
AKTÍVA CELKOM	297	507	782	-1311
Pohľadávky za upísané vlastné imanie	0	0	0	0
Dlhodobý majetok	-34	301	-191	-109
Dlhodobý nehmotný majetok	-19	0	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	-15	301	-191	-109
Dlhodobý finančný majetok	0	0	0	0
Obežné aktíva	421	191	986	-1193
Zásoby	-76	24	89	-162
Dlhodobé pohľadávky	0	0	0	2
Krátkodobé pohľadávky	512	1233	-873	63
Krátkodobý finančný majetok	-375	-1066	1752	-1096
Časové rozlíšenie	-90	15	5	-9
Náklady budúcich období	-90	15	5	-9

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

Horizontálna analýza aktív za obdobie 2008 – 2009 v relatívnej zmene, čiže v percentnom vyjadrení, je zobrazená v nasledujúcej tabuľke. Najväčší rast zaznamenali obežné aktíva v období medzi rokmi 2010 – 2011, kde vzrástli o približne 20 %. Toto zvýšenie nastalo krátkodobého finančného majetku o takmer 335 %. Po roku 2011 došlo k opätovnému sníženiu krátkodobého finančného majetku, čo sa prejavilo na celkovom snížení obežných aktív o 20%.

Tab. č. 5 Horizontálna analýza aktív v období 2008 - 2012 (Relatívna zmena)

	Relatívna zmena v %			
	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012
AKTÍVA CELKOM	6,68	10,70	14,90	-21,74
Pohľadávky za upísané vlastné imanie	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý majetok	-94,44	15050,00	-63,04	-97,32
Dlhodobý nehmotný majetok	-19,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	-88,24	15050,00	-63,04	-97,32
Dlhodobý finančný majetok	0,00	0,00	0,00	0,00
Obežné aktíva	-9,80	4,05	19,72	-20,30
Zásoby	-5,76	1,93	7,02	-11,94
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00	2,00
Krátkodobé pohľadávky	46,83	45,10	-22,01	2,04
Krátkodobý finančný majetok	-33,66	-55,75	335,78	-76,91
Časové rozlíšenie	-81,08	71,43	13,89	-21,95
Náklady budúcich období	-81,08	71,43	13,89	-21,95

Zdroj : vlastné spracovanie , 2013

6.1.2. Horizontálna analýza pasív

Horizontálna analýza pasív v absolútnom vyjadrení je zobrazená v tab. č. 6.. Celkové pasíva v našom sledovanom období 2008 – 2012 vykazovali prevažne rastúci trend. Pokles bol zaznamenaný až v roku 2012, a to o 22%. Položky, ktoré najviac ovplyvnili túto výraznú zmenu boli vlastný kapitál a krátkodobé záväzky. Záporná hodnota vlastného kapitálu je dlhodobý problém spoločnosti Truck servis spol. s.r.o.. Za posledných päť rokov bol kladný vlastný kapitál iba v jednom roku, roku 2010. Ďalšou položkou sú cudzie zdroje. Taktiež jako celkové pasíva mali rastúci trend až do roku 2012. V tomto roku došlo k poklesu krátkodobých záväzkov o 916 tis. Kč.

Tab. č. 6 Horizontálna analýza pasív v období 2008 - 2012 (Absolútna zmena)

	Absolútna zmena v tis. Kč			
	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012
PASÍVA CELKOM	297	507	782	-1311
Vlastný kapitál	142	265	-166	-292
Základný kapitál	0	0	0	0
Kapitálové fondy	0	0	0	0
Rezervný fond, nedeliteľný fond a ostatné	0	0	0	0
Výsledok hospodárenia minulých rokov	-752	142	266	-167
Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia (+/-)	894	123	-432	-125
Cudzie zdroje	157	243	948	-1019
Rezervy	0	0	0	0
Dlhodobé záväzky	-74	0	0	0
Krátkodobé záväzky	399	157	86	-914
Bankovné úvery a výpomoci	-171	86	862	-105
Časové rozlíšenie	1	-1	0	0

Zdroj : vlastné spracovanie , 2013

V následujúcej tabuľke je zobrazená horizontálna analýza pasív v percentuálnom vyjadrení v období 2008 – 2012.

Tab. č. 7 Horizontálna analýza pasív v období 2008 - 2012 (Relatívna zmena)

	Relatívna zmena v %			
	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012
PASÍVA CELKOM	6,68	10,7	14,9	-21,74
Vlastný kapitál	54,62	224,58	-112,93	-1536,84
Základný kapitál	0	0	0	0
Kapitálové fondy	0	0	0	0
Rezervný fond, nedeliteľný fond a ostatné			0	0
Výsledok hospodárenia minulých rokov	-98,42	38,07	115,15	-477,14
Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia (+/-)	81,12	86,62	-163,02	-74,85
Cudzí zdroje	3,28	5,01	-18,61	-16,87
Rezervy	0	0	0	0
Dlhodobé záväzky		0	0	0
Krátkodobé záväzky	9,41	3,39	1,79	-18,73
Bankovné úvery a výpomoci	-44,42	40,19	287,33	-9,04
Časové rozlíšenie	16,67	-14,29	0	0

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.1.3. Horizontálna analýza Výkazu zisku a strát

Na základe horizontálnej analýzy je vidieť, že položka Tržby za predaj zboží sa zvyšovala od roku 2008. V posledných dvoch rokoch mal VH klesajúci trend. Pokles VH v týchto rokoch má za následok najmä sníženie prevádzkového VH, kde sa to prejavilo poklesom tržieb, a finančného VH. Najrapídnejšie tržby poklesli od roku 2011, a to o 6 009 tis. Kč, čo je v percentách vyjadrené hodnotou 19,86 %. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie bol v roku 2008 záporný. Následujúce dva roky vykazoval podnik Truck servis spol. s.r.o. kladný výsledok hospodárenia. V roku 2009 to bolo 142 tis. Kč. Tento kladný výsledok hospodárenia bol spôsobený zvýšením prevádzkového a finančného výsledku hospodárenia. Mimoriadny VH nemal v tomto roku na VH za účtovné obdobie žiadny vplyv. V roku 2010 bol VH za účtovné obdobie vo výške 265 tis. Kč. Tento rast VH spôsobil zvýšenie tržieb, a tým zvýšenie prevádzkového HV, presne o 84,49%. Na druhej strane poklesol o 68,8 % finančný VH. V konečnom dôsledku to však nemalo vplyv na zvýšenie VH o 86,62%.

Tab. č. 8 Horizontálna analýza VZZ v období 2008 - 2012 (Absolútna zmena)

	Absolútna zmena v tis. Kč			
	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012
Tržby za predaj zboží	530	3831	3227	-6009
Náklady vynaložené na predaj zboží	-62	3184	3566	-5363
Obchodná marža	592	647	-339	-646
Osobné náklady	134	317	131	-292
Prevádzkový VH	940	158	-415	-87
Finančný VH	7	-31	-29	-30
VH za bežnú činnosť	947	123	-440	-117
Mimoriadny VH	-53	0	8	-8
VH za účtovné obdobie	894	123	-432	-125
VH pred zdanením	894	127	-436	-125

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

Pre lepšiu ilustráciu je horizontálna analýza Výkazu ziskov a strát zobrazená v tab. č. 9 v percentuálnom vyjadrení.

Tab. č. 9 Horizontálna analýza VZZ v období 2008 -2012 (Relatívna zmena)

	Relatívna zmena v %			
	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012
Tržby za predaj zboží	2,34	16,51	11,94	-19,86
Náklady vynaložené na predaj zboží	-0,32	16,65	15,98	-20,73
Obchodná marža	16,99	15,87	-7,18	-14,74
Osobné náklady	6,45	14,34	5,18	-10,99
Prevádzkový VH	124,83	84,49	-120,29	-214,29
Finančný VH	13,46	-68,8	-38,16	-28,57
VH za bežnú činnosť	117,64	86,62	-166,04	-66,86
Mimoriadny VH				
VH za účtovné obdobie	118,93	86,62	-156,61	-74,85
VH pred zdanením	118,93	89,44	-162,08	-74,85

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.2. Vertikálna analýza

6.2.1. Vertikálna analýza aktív

Vertikálna analýza aktív nám ukazuje, ako sa jednotlivé položky aktív podieľajú na celkových aktívach. Najväčšiu časť tvoria obežné aktíva, a to najmä krátkodobé pohľadávky v prvom rade a na druhom mieste značnú časť celkových aktív tvoria zásoby. V percentuálnom vyjadrení tvorí obežný majetok 96,69 % z celkových aktív. Je pozorovateľný rastúci trend krátkodobých pohľadávok. Zásoby sú počas rokov 2008 -2012 prevažne na rovnakej úrovni, to znamená, že tvoria každým rokom skoro podobnú časť z celkových aktív. Dlhodobý majetok je len malou časťou celkových aktív. Najväčšiu časť celkových aktív dosahoval dlhodobý majetok v roku 2010 a to 5,77 %. Táto hodnota je oproti obežným aktívam značne nízka. Je to hlavne z toho dôvodu, že spoločnosť Truck servis spol. s.r.o. nemá vo svojom vlastníctve veľa majetkových položiek.

Tab. č. 10 Vertikálna analýza aktív v období 2008 - 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
AKTÍVA CELKOM	100%	100%	100%	100%	100%
Pohľadávky za upísané vlastné imanie	0%	0%	0%	0%	0%
Dlhodobý majetok	0,81%	0,04%	5,77%	1,86%	0,06%
Dlhodobý nehmotný majetok	0,43%	0%	0%	0%	0%
Dlhodobý hmotný majetok	0,38%	0,04%	5,77%	1,86%	0,06%
Dlhodobý finančný majetok	0%	0%	0%	0%	0%
Obežné aktíva	96,69%	99,51%	93,54%	97,46%	99,26%
Zásoby	29,71%	26,24%	24,17%	22,51%	25,33%
Dlhodobé pohľadávky	0%	0%	0%	0%	0,04%
Krátkodobé pohľadávky	41,91%	57,68%	75,61%	51,32%	66,91%
Krátkodobý finančný majetok	25,07%	15,59%	-6,32%	23,64%	6,97%
Časové rozlíšenie	2,50%	0,44%	0,69%	0,68%	0,68%
Náklady budúcich období	2,50%	0,44%	0,69%	0,68%	0,68%

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.2.2. Vertikálna analýza pasív

Z údajov z tab. č. 11 je zrejmé, že v spoločnosti nie je dodržované základné pravidlo financovania, ktoré hovorí, že by cudzí kapitál nemal presahovať vlastný kapitál. Firma v období 2008 – 2012 vytvára záporný vlastný kapitál, čo je pre spoločnosť veľmi rizikové a patrí medzi prioritný problém, ktorý by sa mal v spoločnosti riešiť čo najskôr. Aktíva sú pokryté cudzími zdrojmi. Spoločnosť Truck servis spol. s.r.o. sa snažila pokryť svoje aktíva pomocou bankovních úverov a inými výpomocami, ktoré sa v posledných rokoch, roku 2011 a 2012, pomerne zvýšili, a to v roku 2012 tvorili 22,40 %. To je oproti roku 2009, kedy to bolo iba 4,51 % značný rozdiel. Najväčšou položkou cudzích zdrojov, ktoré pokrývajú celkové aktíva sú krátkodobé záväzky.

Tab. č. 11 Vertikálna analýza pasív v období 2008 - 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
PASÍVA CELKOM	100%	100%	100%	100%	100%
Vlastný kapitál	-5,85%	-2,49%	2,80%	-0,32%	-6,59%
Základný kapitál	2,25%	2,11%	1,91%	1,66%	2,12%
Kapitálové fondy	0%	0%	0%	0%	0%
Rezervný fond, nedeliteľný fond a ostatné	0,29%	0,27%	0,25%	0,22%	0,28%
Výsledok hospodárenia minulých rokov	8,53%	-7,87%	-4,40%	0,58%	-2,80%
Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia (+/-)	-16,93%	3,00%	5,05%	-2,77%	-6,19%
Cudzie zdroje	105,72%	102,34%	97,08%	100,22%	106,46%
Rezervy	0%	0%	0%	0%	0%
Dlhodobé záväzky	1,66%	0%	0%	0%	0%
Krátkodobé záväzky	95,39%	97,83%	91,37%	80,94%	84,06%
Bankovné úvery a výpomoci	8,67%	4,51%	5,72%	19,27%	22,40%
Časové rozlíšenie	0,14%	0,15%	0,11%	0,10%	0,13%

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.2.3. Vertikálna analýza zisku a strát

Pokiaľ sú jednotlivé vybrané položky pomerované s položkou tržby za predaj tovaru, tak najväčšiu položku tvoria hlavne náklady na predaj zboží, a to za celé obdobie 2008 – 2012 viac než 80 %. Výška obchodnej marže sa odrážala od výšky tržieb za zvolené obdobie. Nákladová položka osobné náklady vykazuje v období 2008 – 2012 skôr kolísavý charakter. V roku 2011 poklesla z dôsledku sníženia stavu zamestnancov. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie v pomere s tržbami je prevažne záporný. Kladné hodnoty nadobúdal iba v rokoch 2009 a 2010, kde bol výsledok hospodárenia kladný. Z tržieb, ale tvorí malé percento (0,61% za rok 2009 a 0,98% za rok 2010).

Tab. č. 12 Vertikálna analýza Výkazu ziskov a strát v období 2008 – 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby za predaj zboží	100%	100%	100%	100%	100%
Náklady vynaložené na predaj zboží	84,63%	82,82%	82,53%	85,51%	84,59%
Obchodná marža	15,37%	17,57%	17,47%	14,49%	15,41%
Osobné náklady	9,16%	9,53%	9,34%	8,78%	9,76%
Prevádzkový VH	-3,32%	0,81%	1,28%	-0,23%	-0,65%
Finančný VH	-0,23%	-0,19%	-0,28%	-0,35%	-0,56%
VH za bežnú činnosť	-3,55%	0,61%	0,98%	-0,58%	-1,20%
Mimoriadny VH	0,23%	0%	0%	0,03%	0%
VH za účtovné obdobie	-3,32%	0,61%	0,98%	-0,55%	-1,20%
VH před zdanením	-3,32%	0,61%	0,99%	-0,55%	-1,20%

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.3. Rozdielové ukazovatele

Následující obrázok nám ukazuje analýzy čistého pracovného kapitálu v období od roku 2008 až 2012. Táto položka má veľký vplyv na platobnú schopnosť podniku. Je zjavné z tabuľky, že čistý pracovný kapitál vykazoval od roku 2008 nárast. Najväčší rast je v roku 2011, a to presne o 882 tis. Kč, čo predstavuje nárast o celých 774%. Dôvodom tohto zvýšenia je zvýšenie krátkodobého finančného majetku v danom roku 2011. Po štyroch rokoch rastu dochádza v roku 2012 k poklesu čistého pracovného kapitálu o 289 tis. Kč.

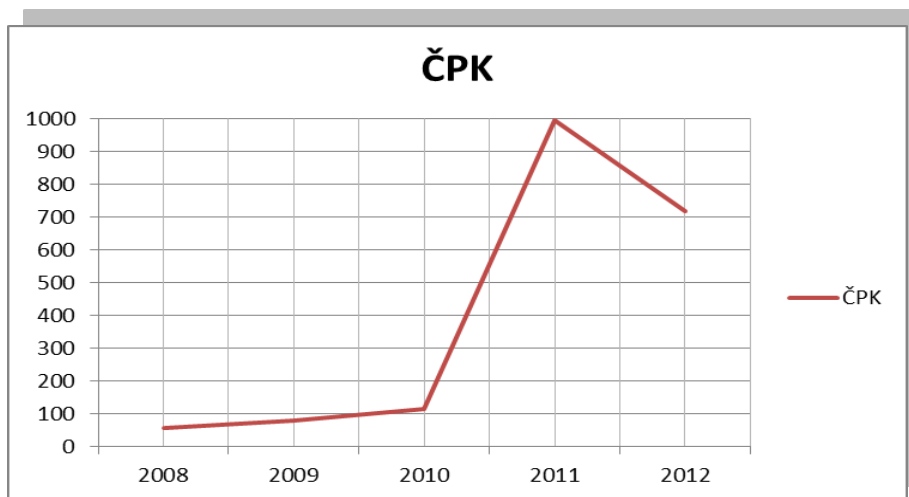
Tab. č. 13 Čistý pracovný kapitál v období 2008 - 2012 v tis. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012
ČPK	58	80	114	996	717

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

Následujúcim grafom je vidieť, že krivka čistého pracovného kapitálu v prvých troch rokoch bola relatívne na podobnej úrovni. V roku 2010 je zaznamenaný prudký rast čistého pracovného kapitálu, ktorého príčinou je zvýšenie stavu bankovného účtu.

Obr. č. 3 Grafické porovnanie ČPK v období 2008 – 2012

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.4. Pomerové ukazovatele

6.4.1. Ukazovatele rentability

Ďalšia tabuľka nám zobrazuje vývoj ukazovateľov rentability v období 2008 – 2012.

Rentabilita aktív bola kladná iba v dvoch rokoch, a to v roku 2009, kde výška ukazovateľa bola 2,99% a v roku 2010, kde to bolo 5,05%. V ostatných rokoch, 2008, 2011 a 2012, boli aktíva znehodnocované. V týchto rokoch vykazovala rentabilita aktív záporné hodnoty. Rentabilita aktív je pomerovaná s celkovými aktívami k čistému zisku (EAT).

Podľa výpočtu rentability vlastného kapitálu sa usudzuje, že kapitál vložený investormi bol znehodnocovaný v jedinom roku, a to o – 120,34%. V ostatných štyroch rokoch bol vlastný kapitál zhodnotený. Dokonca v roku 2011 bol vložený kapitál zhodnotený až na 878,95 %.

Rentabilitou tržieb sa zistí, či podnik je schopný dosiahnuť zisk pri určitej výške tržieb. V našom prípade mal podnik výnosné tržby v roku 2009 a následne v roku 2010. V ostatných troch rokoch neboli tržby dostačujúce na dosiahnutie zisku.

Tab. č. 14 Vývoj ukazovateľov rentability v období 2008 - 2012

Rentabilita	2008	2009	2010	2011	2012
ROA v %	-16,93	2,99	5,05	-2,77	-6,19
ROE v %	2,89	-120,34	180,27	878,95	93,89
ROS v %	-3,32	0,61	0,98	-0,55	-1,20
Nákladovosť v %	103,32	99,39	99,02	100,55	101,20

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.4.2. Ukazovatele aktivity

Optimálne hodnoty obratu celkových aktív sa pohybujú v intervale od 1,6 do 2,5. Hodnoty obratu celkových aktív v podniku Truck Servis spol. s.r.o. sú v období medzi rokmi 2008 – 2012 na skoro rovnakej úrovni. Ukazovateľ sa približuje hodnote 5. Rýchlosť obratu zásob, pohľadávok a záväzkov vykazovali v období 2008 - 2012 kolísajúci trend, ktorý avšak nemal veľký vplyv na ekonomickú situáciu v podniku.

Tab. č. 15 Vývoj ukazovateľov aktivity v období 2008 - 2012 (v počtoch obrátok)

(počet obrátok)	2008	2009	2010	2011	2012
Obrat celkových aktív	5,105	4,895	5,161	5,030	5,152
Rýchlosť obratu zásob	17,182	18,651	21,354	22,348	20,340
Rýchlosť obratu pohľadávok	12,181	8,486	6,826	9,8020	7,699
Rýchlosť obratu záväzkov	5,352	5,004	5,648	6,214	6,129

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

Doba obratu zásob vykazuje skôr neutrálny trend. Čím je nižší počet dní obratu, tým efektívnejšie je využívanie zásob. Priemerná hodnota doby obratu zásob je približne 19 dní. Následujúce položky sú doba obratu pohľadávok a záväzkov. Tieto položky by mali vykazovať podobný trend. V našom prípade to tak není. Doba obratu pohľadávok v období od roku 2008 až do roku 2010 sa zvyšuje. Hlavným aspektom tohto rastu je platobná morálka zákazníkov. Za tieto tri roky došlo k nárastu o 24 dní. Po roku 2010 položka doba obratu pohľadávok má kolísajúci trend. Taktiež podobný trend, čiže kolísajúci, má aj doba obratu záväzkov.

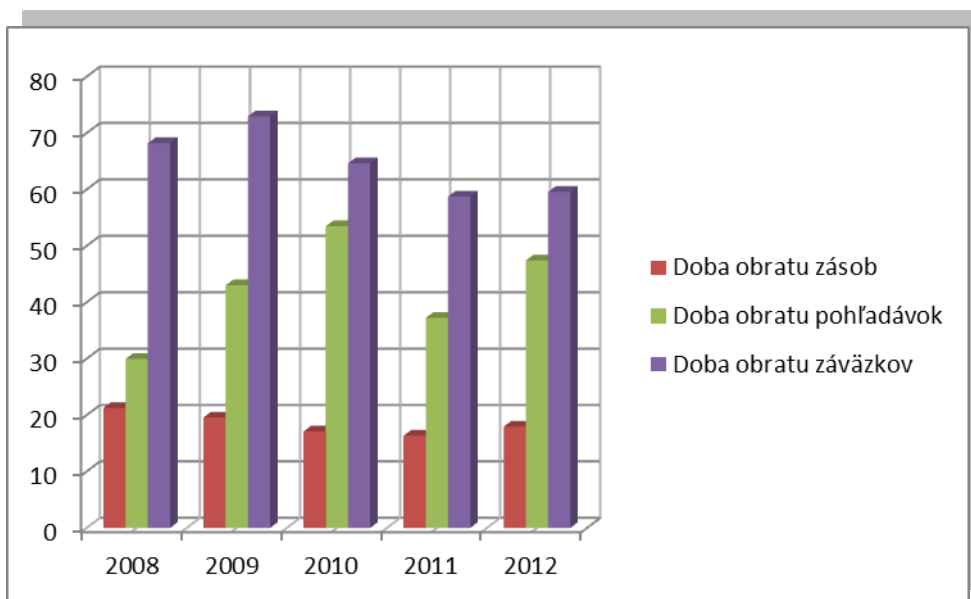
Tab. č. 16 Vývoj ukazovateľov aktivity v období 2008 - 2012 (v počtoch dní)

(počet dní)	2008	2009	2010	2011	2012
Doba obratu zásob	21,243	19,570	17,093	16,333	17,945
Doba obratu pohľadávok	29,966	43,010	53,475	37,239	47,408
Doba obratu záväzkov	68,204	72,947	64,623	58,735	59,557

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

Grafické porovnanie medzi dobou obratu zásob, pohľadávok a záväzkov je znázornené na nasledujúcom grafe. Z grafu je vidieť, že najvyššie hodnoty dosahuje doba obratu záväzkov, čo je protipól doby obratu pohľadávok.

Obr. č. 4 Grafické porovnanie ukazovateľov aktivity v období 2008 - 2012 (v počtoch dní)

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.4.3. Ukazovatele likvidity

Výpočet ukazovateľov likvidity v podniku Truck servis spol. s.r.o. v období 2008 – 2012 sú znázornené v tab. č. 17.

Tab. č. 17 Vývoj ukazovateľov likvidity v období 2008 - 2012

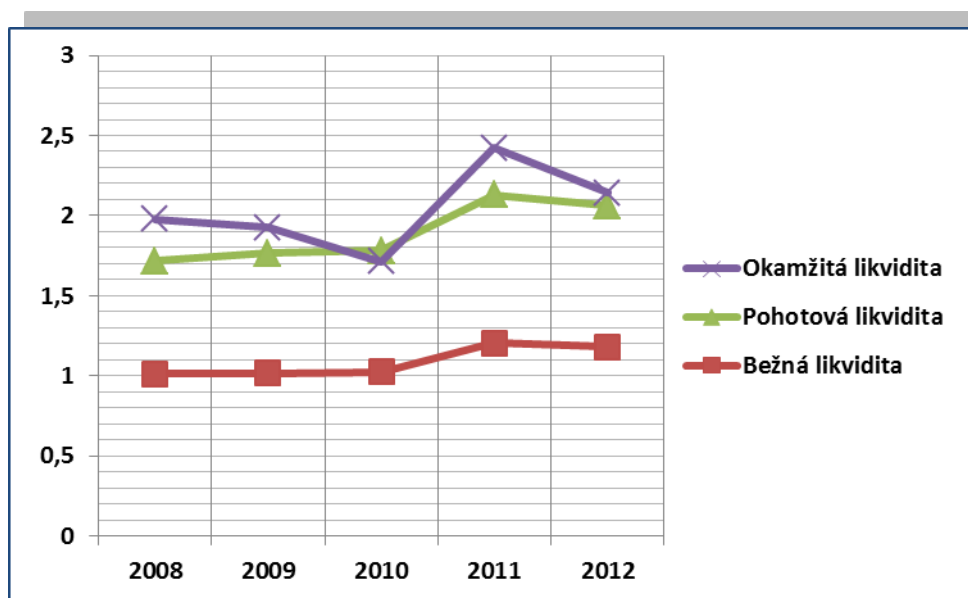
Likvidita	2008	2009	2010	2011	2012
Bežná likvidita	1,014	1,017	1,024	1,204	1,181
Pohotovú likvidita	0,702	0,749	0,759	0,926	0,879
Okamžitú likvidita	0,263	0,159	-0,068	0,292	0,083

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

Analýzou bežnej likvidity podniku Truck Servis spol. s.r.o. je zjavné, že hodnoty nie sú v rozmedzí optimálnych hodnôt uvedených v tab. č. 2. Priemerná hodnota bežnej likvidity v období 2008 – 2012 je 1,088. To znamená, že podnik má svoju platobnú schopnosť na nižšej úrovni. Pohotovú likvidita podobne, ako bežná likvidita nedosahuje ani v jednom roku optimálnu hodnotu. Pokiaľ naďalej bude podnik uchovávať túto hodnotu pod hodnotou 1 je pravdepodobné, že podnik nebude schopný si zachovať likvidnosť. Narozdiel od bežnej a pohotovej likvidity položka okamžitú likvidita dosahovala optimálne hodnoty v dvoch rokoch a to v roku 2008 s hodnotou 0,263 a 2011 s hodnotou 0,292. V ostatných rokoch okamžitú likvidita bola pod hranicou optimálnych hodnôt.

Vývoj ukazovateľov likvidity v období 2008 - 2012 spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. je graficky znázornený na obr. č. 5.

Obr. č. 5 Grafické porovnanie ukazovateľov likvidity v období 2008 - 2012

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.4.4. Ukazovatele zadĺženosti

Doporučovaná úroveň celkovej zadĺženosti by sa mala pohybovať približne okolo 50%. [6] Celková zadĺženosť nášho podniku dosahuje hodnoty nad 100 %. Spoločnosť za celé sledované obdobie používala k financovaniu svojich aktív cudzie zdroje, čo potvrdila aj vertikálna analýza pasív. V tomto prípade sú veritelia podniku vystavený veľkému riziku.

Ukazovateľ zadĺženosti vlastného kapitálu vykazuje záporné hodnoty. Dokonca v roku 2009 bola hodnota tohoto ukazovateľa – 41,11.

Posledný ukazovateľ, úrokové krytie, by mal dosahovať aspoň hodnoty 1. Tak by celý zisk šiel na úhradu úrokov. [6] Z tab. č. 18 je vidieť, že jedine v rokoch 2009 a 2010 bol podnik schopný splácať svoje úroky, a tým ujistil aj veriteľov. Naopak v ostatných rokoch firma nie je schopná splácať ziskom svoje nákladové úroky.

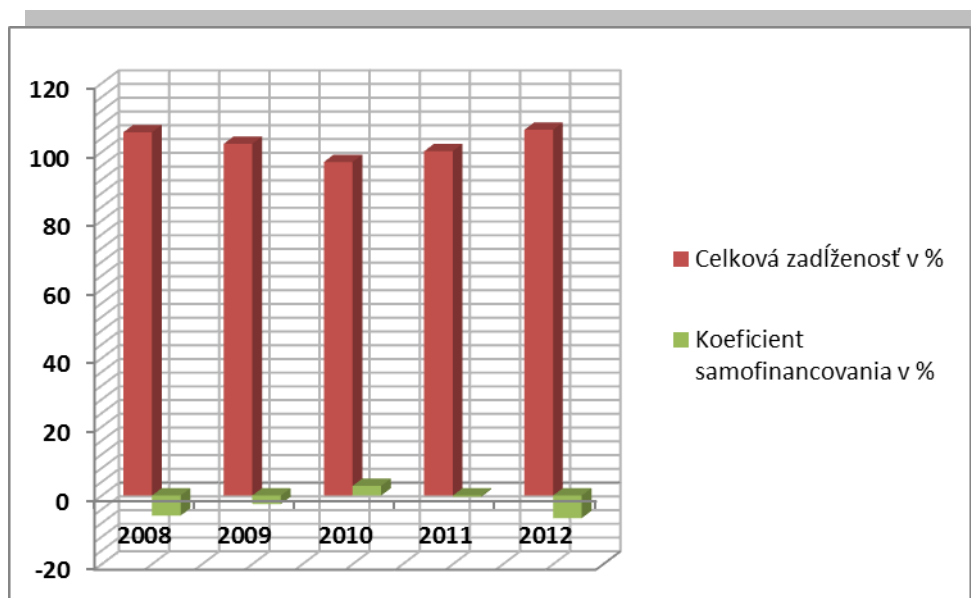
Tab. č. 18 Vývoj ukazovateľov zadĺženosti v období 2008 -2012

Zadĺženosť	2008	2009	2010	2011	2012
Celková zadĺženosť v %	105,72	102,34	97,08	100,22	106,46
Koeficient samofinancovania v %	-5,85	-2,49	2,8	-0,32	-6,59
Zadĺženosť vlastného kapitálu	-18,07	-41,11	34,65	-318	-16,15
Úrokové krytie	-20,32	4,73	4,72	-2,32	-2,81

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

V grafickom znázornení obr. č. 6 je sledovaný vývoj dvoch ukazovateľov zadĺženosti. Celkovej zadĺženosti a koeficientu samofinancovania. Tieto položky sú zvolené práve preto, lebo sa navzájom dopĺňujú. Koeficient samofinancovania je doplnkovým ukazovateľom k celkovej zadĺženosti.

Obr. č. 6 Grafické porovnanie ukazovateľov zadĺženosti v období 2008 - 2012

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

6.5. Altmanova formula bankrotu (Z – skóre)

Na základe údajov získaných zo súvahy a z výkazu ziskov a strát sa zistili nasledujúce hodnoty položiek A, B, C, D, E. Hodnota každej položky bola určená pre jednotlivé roky. Na ukončenie výpočtu je potrebné priradiť jednotlivým položkám váhy, ktoré sa priradujú na základe toho, ako významne sa každá jednotlivá položka podieľala na zlepšení finančného zdravia podniku.

Po dosadení do vzorca pre výpočet Altmanova Z – skóre sa výsledky zaznamenali do tab. č. 19.

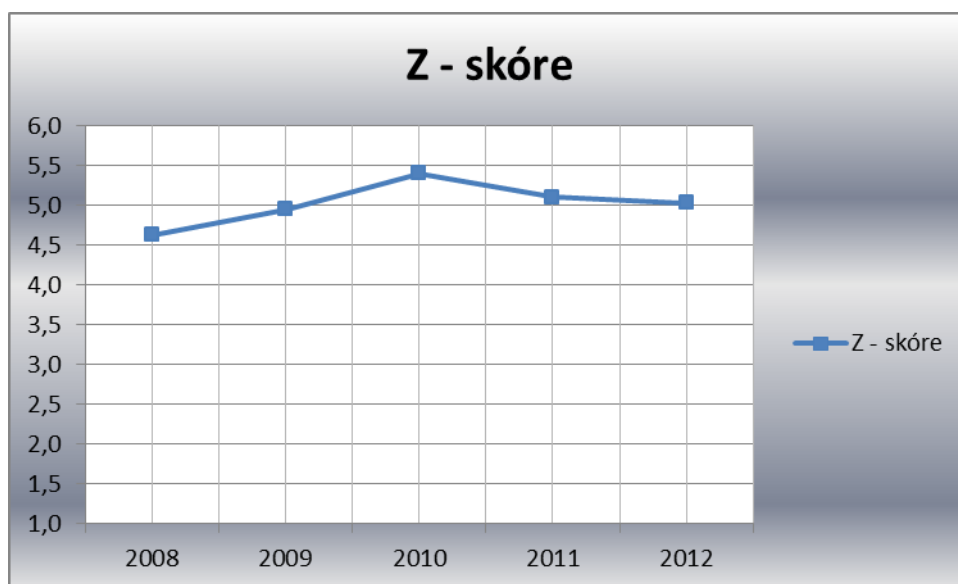
Tab. č. 19 Výpočet Altmanova Z - skóre

	2008	2009	2010	2011	2012
A	0,013	0,017	0,022	0,165	0,152
B	0,085	0,079	0,072	0,063	0
C	-0,169	0	0,051	-0,028	-0,062
D	-0,055	-0,024	0,029	-0,003	-0,062
E	5,105	4,895	5,161	5,03	5,152
Z - skóre	4,628	4,954	5,398	5,103	5,032

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

Po dosadení týchto hodnôt do vzorca pre výpočet Altmanova Z – skóre sa výsledky zaznamenali do grafu. Podľa obrázku č. 7 vieme, že podnik je v takzvanej „šedej zóne“ keď hodnota Z faktoru sa pohybuje v rozmedzí 1,2 – 2,9. V našom prípade sú výsledky vyššie a nachádzajú sa nad „šedou zónou“. To znamená, že v spoločnosti Truck Servis spol. s.r.o. sa dá predvídať zlepšenie finančnej situácie.

Obr. č. 7 Grafický vývoj Altmanova Z - skóre

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

7. Vývoj podnikateľského prostredia

Podnikateľské prostredie v oblasti obchodovania s palivami a mazivami je často vymedzené ako prostredie, kde dochádza k častým daňovým únikom, ale i k inej nielen hospodárskej trestnej činnosti. Tiež môže dochádzať pri manipulácii s touto komoditou aj k haváriám, ktoré môžu negatívne pôsobiť na životné prostredie- úniky mazív a palív do vodných tokov, výbuch pri neodbornej manipulácii a mnoho ďalších. S ohľadom na tieto špecifiká týchto produktov je táto oblasť dosť sledovaná zo strany štátu, a taktiež prostredníctvom colnej správy (daňové úniky vo spotrebnej dani) a orgánov samosprávy.

Vývoj podnikateľského prostredia v prípade spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. môže ovplyvniť aj hlavný dodávateľ Slovnaft Bratislava, ktorý sa stal súčasťou medzinárodnej spoločnosti MOL Group. Po vstupe Slovnaft Bratislava do tejto medzinárodnej spoločnosti sa sprísnila povinnosti a pravidlá, ktoré sa musia striktne dodržiavať pri manipulácii, a tým predchádzať poškodzovaniu životného prostredia a iným nežiadúcim katastrofám spojených s prevádzkou palív. Tieto smernice a podmienky sú interné a sú prístupné iba spoločnosti Slovnaft Bratislava a jej odberateľom, čiže aj spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. .

7.1. Postavenie spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. na trhu

Postavenie spoločnosti Truck Servis spol. s.r.o. Rokycany na trhu s pohonnými hmotami a mazivami možno vymedziť ako lokálnu najmä v oblasti plzeňského a karlovarského kraja. V niektorých prípadoch dodáva spoločnosť aj odberateľom v stredočeskom kraji a ojedinele v českobudejovickom kraji.

V tomto regióne, západočeskom kraji, možno postavenie spoločnosti chápať jako postavenie firmy, s ktorou musí konkurencia počítať.

7.2. SWOT analýza spoločnosti Truck Servis spol. s.r.o.

Silné stránky spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. je hlavne dlhodobé postavenie na lokálnom, najviac na plzeňskom trhu. Ďalšou silnou stránkou sú stáli zákazníci, ktorých by si firma mala udržať s cieľom si zachovať dlhodobú pozíciu. Tieto silné stránky by mal podnik rozširovať. Naopak slabé stránky by sa mala snažiť firma minimalizovať a odstrániť, a tým si zlepšovať svoju pozíciu na trhu. Taktiež by firma mala minimalizovať hrozby. Hrozbou, ale aj príležitosťou môže byť vstup hlavného dodávateľa do medzinárodnej spoločnosti MOL Group.

Obr. č. 8 SWOT analýza spoločnosti Truck servis spol. s.r.o.

	Silné stránky	Slabé stránky
Vnútorne prostredie	<ul style="list-style-type: none"> • Dlhodobé postavenie na lokálnom trhu • Stáli zákazníci 	<ul style="list-style-type: none"> • Klesajúci trend predaja olejov vplyvom klesajúcej strojárkej výroby • Pomerne vysoký podiel drobných odberateľov • Vysoká pernetrace trhu palivy a mazivy • Malý potenciál pre získanie nových odberateľov
	Hrozby	Príležitosti
Vonkajšie prostredie	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek voľných finančných prostriedkov • Vstup hlavného dodávateľa do medzinárodnej spoločnosti MOL Group • Rastúci trend cien motorovej nafty 	<ul style="list-style-type: none"> • Vstup hlavného dodávateľa do medzinárodnej spoločnosti MOL Group

Zdroj : vlastné spracovanie, 2013

8. Zhodnotenie ekonomickej situácie podniku na základe finančnej analýzy

Vykonaná finančná analýza slúžila k tomu, aby sa posúdila ekonomická situácia v podniku a zistilo sa, či podnik napádajú nejaké hrozby alebo poruchy, ktoré by ohrozili finančné zdravie podniku Truck servis spol. s.r.o.. Táto analýza bola uskutočnená za obdobie 2008 – 2012. V tejto časti je detailnejšie charakterizovaný každý jednotlivý sledovaný rok.

V roku 2008 boli celkové aktíva vo výške 4 443 tis. Kč. Výraznou položkou, ktorá ovplyvňovala výšku aktív boli obežné aktíva, a to krátkodobé pohľadávky a krátkodobý finančný majetok. Z krátkodobého peňažného majetku veľkú časť tvorili peniaze na bankovních účtoch. Na strane pasív, v roku 2008, bol vlastný kapitál v zápornej hodnote, čo bolo príčinou toho, že podnik bol financovaný hlavne cudzími zdrojmi. V našom prípade krátkodobými záväzkami. Čistý pracovný kapitál bol, za celkové pozorované obdobie, na najnižšej hodnote. Podnik v tomto sledovanom roku nedosahoval tržby, ktoré by boli dostatečné k dosiahnutiu zisku. Keďže podnik využíval cudzie zdroje na pokrytie svojích aktív, celková zadlženosť patrila v roku 2008 medzi najvyššie v sledovanom období. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie bol – 752 tis. Kč, čo znamená, že bol podnik v tomto období stratový.

V ďalšom roku došlo k zvýšeniu celkových aktív o 297 tis. Kč. Príčinou rastu bolo zvýšenie pohľadávok z obchodných vzťahov. Vlastný kapitál v roku 2009 dosahoval ešte stále zápornej hodnoty, aj napriek tomu, že sa zvýšil o 142 tis. Kč. Nestačilo to, ale k dosiahnutiu kladnej hodnoty. V roku 2009 bola rentabilita aktív v hodnote 2,99%. Celková zadlženosť sa snížila, ale aj tak bola stále nad 100%. Spoločnosť Truck servis spol. s.r.o. vykazovala v tomto roku 2009 čistý zisk v hodnote 142 tis. Kč.

V roku 2010 došlo k opätovnému nárastu celkových aktív. Podnik investoval do nákupu samostatne movitých vecí. Rok 2010 je jediným rokom, v ktorom spoločnosť vykazovala kladný vlastný kapitál, a to v hodnote 147 tis. Kč. V tomto období došlo k najväčšiemu zvýšeniu tržieb, o 3 831 tis. Kč k vzťahu k minulému roku. Rentabilita celkových aktív bola zhodnotená na 5,05%. Celková zadlženosť klesla pod 100%. Zisk

v tomto roku bol najvyšší. Celková hodnota čistého zisku bola 265 tis. Kč. Na základe týchto výsledkov, podnik v roku 2010, najviac spomedzi sledovaného obdobia, prosperoval.

Následujúci rok došlo k zvýšeniu aktív o 782 tis. Kč, a to hlavne v dôsledku zvýšenia krátkodobého finančného majetku. Vzrástla suma peňazí na bankovních účtoch. Vlastný kapitál bol opäť v záporných hodnotách a dosahuje hodnotu -19 tis. Kč. Čistý pracovný kapitál dosiahol hodnotu 996 tis. Kč, čo je najvyššou hodnotou v období medzi rokmi 2008 – 2012. Ani v tomto roku získané tržby nestačili na dosiahnutie zisku. Hoc, v roku 2011 boli tržby najvyššie. Bežná likvidita podniku sa v roku 2011 najviac približovala k optimálnej hodnote, ktorú by mal podnik dosahovať. Celková zadlženosť sa zvýšila. Aktíva boli financované cudzími zdrojmi, veľkou časťou bankovým úverom, ktorý si v tomto období podnik obstaral. Celková stráta činila čiastku – 167 tis. Kč.

V poslednom sledovanom roku, roku 2012, došlo k poklesu celkových aktív o – 1 311 tis. Kč. Dôvodom poklesu bol pokles zásob a sníženie stavu bankového účtu. Vlastný kapitál dosiahol najnižšiu zápornú hodnotu v období 2008 – 2012, - 311 tis. Kč. Čistý pracovný kapitál taktiež klesol, ale len o pomerne nízku hodnotu oproti minulému roku. Podobne aj rentabilita aktív vykazovala záporné hodnoty, a to znamená, že v tomto období došlo k znehodnocovaniu celkových aktív. Ani v tomto roku neboli tržby dostatočné na dosiahnutie zisku. Celková zadlženosť dosahovala najvyšších hodnôt. Celková stráta za rok 2012 činila čiastku – 292 tis. Kč. Tento posledný sledovaný rok, z pohľadu výsledných hodnôt, sa môže nazvať aj najmenej efektívnym pre podnik Truck servis spol. s.r.o..

Paradoxom je, že pri výpočte Altmanovej formuly bankrotu (Z-skóre) vyšli hodnoty Z-skóre nad „šedou zónou“. Čiže podnik by v budúcnosti mal prosperovať a malo by podľa výslednej hodnoty dôjsť k zlepšeniu finančnej situácie. Avšak podnik v poslednom období vykazuje vysoké percento zadlženosti a zápornú hodnotu vlastného kapitálu, čo nasvedčuje práve k zhoršeniu finančnej situácie a ohrozeniu finančného zdravia v podniku. Dôvodom môže byť aj to, že teoretický model nemusí byť stále uplatnený v praxi.

SWOT analýzy zobrazuje silné a slabé stránky podniku Truck servis spol. s.r.o. znázornených v obr. č. 11. Podnik by sa mal v ďalšom období pokúsiť posilňovať a rozširovať silné stránky. V prípade slabých stránok minimalizovať.

9. Opatrenia na zlepšenie ekonomickej situácie v podniku

Vypracovaná finančná analýza a jej následné zhodnotenie pomohlo k tomu, že sa zistili nedostatky a hrozby, ktoré by negatívne ovplyvnili finančné zdravie podniku. Ale naopak sa zistili pomocou SWOT analýzy aj príležitosti, ktoré by zlepšili finančnú situáciu spoločnosti Truck servis spol. s.r.o..

Na základe týchto skutočností je potrebné stanoviť opatrenia, ktoré by pomohli pozitívne ovplyvniť a zlepšiť ekonomickú situáciu podniku.

Mezi problémy, ktoré sme uviedli v zhodnotení ekonomickej situácie v podniku, boli záporný vlastný kapitál, vysoká celková zadlženosť, nízka hodnota ukazovateľov likvidity.

Hodnoty vlastného kapitálu sa v období medzi rokmi 2008 – 2012 pohybovali v rozmedzí od – 311 tis. Kč – 147 tis. Kč. Až na jednu výnimku, v roku 2010, bol vlastný kapitál vo všetkých obdobiach záporný. Keďže podnik má jedného vlastníka, návrhom na zvýšenie vlastného kapitálu by mohlo byť získanie tzv. tichého spoločníka, ktorý by v prípade poskytnutia peňažného vkladu zvýšil záporný kapitál spoločnosti. Je samozrejmé, že tichý spoločník by týmto vkladom získal určité výhody, a to napríklad podiel na zisku. Okrem zvýšenia vlastného kapitálu by podnik mohol ešte získať vďaka tichému spoločníkovi nových zákazníkov, a tým si rozšíriť klientelu. Avšak, tichý spoločník ovplyvňuje chod spoločnosti pasívne.

Ďalším návrhom na zvýšenie vlastného kapitálu je združiť kapitál spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. s kapitálmi iných spoločností. Vytvoriť tak sieť podnikov, ktorých hlavným účelom je združiť sa v spoločnom podnikaní. Výhodou je, že vklady spoločníkov nemusia byť v rovnakej hodnote.

So zvýšením vlastného kapitálu úzko súvisí aj celková zadlženosť. Pokiaľ podnik navýši vlastný kapitál, tak k financovaniu celkových aktív nebude potrebovať k financovaniu také množstvo cudzieho kapitálu, aké potrebovalo doteraz. Na pokrytie aktív slúžili najmä bankovné úvery a krátkodobé záväzky.

Následujúcim opatrením, ktoré by mohlo viesť k zlepšeniu ekonomickej situácie v podniku je zvýšenie likvidity. V tomto prípade ale nastáva problém, pretože likvidita sa zvyšuje napríklad nahromadením obežných aktív, ale toto hromadenie je v rozpore so záujmami spoločnosti.

SWOT analýzou spoločnosti Truck servis spol. s.r.o., ktorá je zobrazená na obr. č. 8, sa identifikovali príležitosti a hrozby, ktoré môžu mať buď negatívny alebo pozitívny vplyv na ekonomickú situáciu podniku. Ako hrozby sú uvádzané napríklad nedostatok voľných finančných prostriedkov, rastúci trend cien motorovej nafty alebo vstup hlavného dodávateľa do medzinárodnej spoločnosti MOL Group, ktorý sme tiež zaradili aj medzi príležitosti.

V prípade nedostatku voľných finančných prostriedkov je možné docieľiť k získaniu týchto finančných prostriedkov formou bankového úveru. Pri tejto forme získania voľných finančných prostriedkov je dôležité klásť dôraz na to, že získaním bankového úveru sa zvýšia cudzie zdroje, a tým môže dôjsť k následnému zvýšeniu celkovej zadĺženosti.

Vstup hlavného dodávateľa spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. do medzinárodnej spoločnosti MOL Group môže byť pre spoločnosť hrozbou, a zároveň príležitosťou. To, či to ekonomickú situáciu ovplyvní pozitívne alebo negatívne záleží na budúcej spolupráci Slovnaftu Bratislava so spoločnosťou MOL Group. V súčasnej dobe je spolupráca Slovnaftu Bratislava a spoločnosti MOL Group menej priaznivá, ale aj napriek tomu, by to v blízkej budúcnosti nemalo mať negatívny vplyv na odberateľov spoločnosti Slovnaft Bratislava.

Pokiaľ by firma Truck servis spol. s.r.o. využila jedno z týchto opatrení mohlo by dôjsť k zlepšeniu ekonomickej situácie, a zároveň k zlepšeniu finančného zdravia.

Záver

Cieľom bakalárskej práce bolo zhodnotiť ekonomickú situáciu v spoločnosti Truck servis spol. s.r.o..

Na zhodnotenie economickej situácie bola použitá finančná a SWOT analýza. Základnými podkladmi boli Súvaha a Výkazy ziskov a strát za obdobie 2008 -2012. Dôležité informácie boli tiež priame informácie z vedenia spoločnosti Truck servis spol. s.r.o..

Ďalšia časť je venovaná predstaveniu podniku Truck servis spol. s.r.o., charakteristika podnikateľskej činnosti podniku. Následne je zhodnotenie okolie podniku, z hľadiska makroprostredia a mikroprostredia.

Prvým krokom finančnej analýzy bola horizontálna a vertikálna analýza Súvahy a Výkazov ziskov a strát v období medzi rokmi 2008 -2012. Z analýzy je zrejmé, že firma vytvára v posledných rokoch záporný vlastný kapitál, čo je základným problémom, ktorý chceme v tejto spoločnosti vyriešiť. Aktíva sú pokryté cudzím kapitálom. Najväčšiu časť tvoriacu cudzí kapitál sú krátkodobé záväzky.

Ďalšou časťou finančnej analýzy bolo zhodnotiť ekonomickú situáciu pomocou rozdielových a pomerových ukazovateľov. Z rozdielových ukazovateľov je použitý čistý pracovný kapitál, ktorý má veľký vplyv na platovnú schopnosť podniku. Pomerové ukazovatele boli analyzované z hľadiska ukazovateľov rentability, aktivity, likvidity a zadĺženosti. V týchto ukazovateľoch bol použitý čistý zisk (EAT). Prvým z pomerových ukazovateľov sú ukazovatele rentability alebo ziskovosti, ktorými sa posúdi, ako úspešne sa naplnili ciele podniku. Ukazovateľmi aktivity je preukázané, ako podnik využíva svoje aktíva. Ukazovatele likvidity spoločnosti truck servis spol. s.r.o. vykazujú hodnoty pod optimálnymi hranicami, a to znamená, že pokiaľ podnik bude naďalej dosahovať takéto hodnoty, nebude si môcť zachovať likvidnosť. Ukazovatele zadĺženosti preukázali, že forma a jej veritelia sú vystavený veľkému riziku, pretože spoločnosť k financovaniu svojích aktív používala cudzie zdroje.

Pomocou Altmanovej formuly bankrotu (Z-skóre) sa výsledky pohybovali nad „šedou zónou“ aj napriek tomu, že podľa tejto teoretickej formuly je výsledok pozitívny pre firmu, je zrejmé, že pokiaľ firma nezmení zápornú hodnotu vlastného kapitálu na kladnú hodnotu, bude to mať negatívne dôsledky na spoločnosť.

V ďalšej časti práce je vypracovaná SWOT analýza podniku Truck servis spol. s.r.o., ktorá je zameraná hlavne na silné a slabé stránky podniku. Príležitosti a hrozby sú bližšie zpracované v zhodnotení ekonomickej situácie v podniku.

Poslednou časťou práce je návrh opatrení na zlepšenie ekonomickej situácie podniku.

Na základe vypracovanej finančnej a SWOT analýzy môžeme konštatovať, že firma nemá priaznivé predpoklady pre svoj budúci vývoj, aj napriek tomu, že teoretický model vykazoval hodnoty nad „šedou zónou“. Najzávažnejšími problémami sú záporná hodnota vlastného kapitálu, vysoká zadlženosť a nízka likvidita. Po minimalizovaní alebo celkovej eliminácii týchto problémov by si firma zlepšila svoju finančnú situáciu a predpoklady pre budúci vývoj firmy by boli priaznivejšie.

Zoznam skratiek

VH = výsledok hospodárenia

MOL Group = Hungarian Oil and Gas Public Limited Company

EAT = čistý zisk

EBIT = zisk před úrokmi a zdanením a úrokmi platenými z cudzieho kapitálu

EVA = ekonomická pridaná hodnota

IN = Index dôveryhodnosti

VZZ = Výkaz ziskov a strát

Zoznam obrázkov

Obr. č. 1 Metódy a vzťahy medzi ukazovateľmi finančnej analýzy.....	15
Obr. č. 2 Schéma SWOT analýzy	25
Obr. č. 3 Grafické porovnanie ČPK v období 2008 – 2012.....	37
Obr. č. 4 Grafické porovnanie ukazovateľov aktivity v období 2008 - 2012 (v počtoch dní).....	40
Obr. č. 5 Grafické porovnanie ukazovateľov likvidity v období 2008 - 2012.....	42
Obr. č. 6 Grafické porovnanie ukazovateľov zadĺženosti v období 2008 - 2012	43
Obr. č. 7 Grafický vývoj Altmanova Z - skóre	45
Obr. č. 8 SWOT analýza spoločnosti Truck servis spol. s.r.o.	47

Zoznam tabuliek

Tab. č. 1 Optimálne rozmedzie hodnôt ukazovateľov likvidity	20
Tab. č. 2 Hodnoty Indexu dôveryhodnosti	23
Tab. č. 3 Hodnoty Z - skóre	24
Tab. č. 4 Horizontálna analýza aktív v období 2008 - 2012 (Absolútna zmena)	28
Tab. č. 5 Horizontálna analýza aktív v období 2008 - 2012 (Relatívna zmena)	29
Tab. č. 6 Horizontálna analýza pasív v období 2008 - 2012 (Absolútna zmena).....	30
Tab. č. 7 Horizontálna analýza pasív v období 2008 - 2012 (Relatívna zmena).....	31
Tab. č. 8 Horizontálna analýza VZZ v období 2008 - 2012 (Absolútna zmena).....	32
Tab. č. 9 Horizontálna analýza VZZ v období 2008 -2012 (Relatívna zmena).....	33
Tab. č. 10 Vertikálna analýza aktív v období 2008 - 2012.....	34
Tab. č. 11 Vertikálna analýza pasív v období 2008 - 2012	35
Tab. č. 12 Vertikálna analýza Výkazu ziskov a strát v období 2008 – 2012.....	36
Tab. č. 13 Čistý pracovný kapitál v období 2008 - 2012 v tis. Kč	37
Tab. č. 14 Vývoj ukazovateľov rentability v období 2008 - 2012.....	38
Tab. č. 15 Vývoj ukazovateľov aktivity v období 2008 - 2012 (v počtoch obrátok) .	39
Tab. č. 16 Vývoj ukazovateľov aktivity v období 2008 - 2012 (v počtoch dní)	40
Tab. č. 17 Vývoj ukazovateľov likvidity v období 2008 - 2012.....	41
Tab. č. 18 Vývoj ukazovateľov zadĺženosti v období 2008 -2012	43
Tab. č. 19 Výpočet Altmanova Z - skóre.....	44

Zoznam použitej literatúry

- [1] ČERVENÝ, Josef, SKÁLOVÁ, Petra. *Manažerské účetnictví*. Plzeň: ZČU, 2006. ISBN 80-7082-644-4.
- [2] HINKE, Jana, BÁRKOVÁ, Dana. *Účetnictví 1. Základní kurz*. Praha: Grada Publishing a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3384-5.
- [3] HRDÝ, Milan, HOROVÁ, Michaela. *Finance podniku*. Praha: Wolters Kluwer, 2009. ISBN 978-80-7357-792-5.
- [4] KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA, Jiří. *Finanční analýza krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7179-713-5.
- [5] KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. Praha: C. H. Beck, 2001. ISBN 80-7179-529-1.
- [6] KOTLER, Philip. *Moderní Marketing*. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. ISBN 978-80-247-1545-2.
- [7] KOVANICOVÁ, Dana. *Poklady skryté v účetnictví. Díl 2. Finanční analýza účetních výkazů*. Praha: Polygon, 1999. ISBN 0-85967-88-X.
- [8] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-3308-1.
- [9] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press a.s., 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [10] *SWOT analýza v Excelu: SWOT analýza - teorie*. [online]. [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <http://excel-navod.fotopulos.net/swot-analyza.html>
- [11] *Slovnaft: Profil*. [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: http://www.slovnaft.com/sk/o_nas/nasa_spolocnost/profil/
- [12] Regionální Informační Servis: PZ Rokycany - jih (západ). [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/prumyslove-zony/detail?Id=470>

[13] *Management mania*: Ekonomická přidaná hodnota (EVA - Economic Value Added). [online]. [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/ekonomicka-pridana-hodnota>

Zoznam príloh

Príloha A: Rozvaha spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2008

Príloha B: Rozvaha spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2009

Príloha C: Rozvaha spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2010

Príloha D: Rozvaha spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2011

Príloha E: Rozvaha spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2012

Príloha F: Výkaz ziskov a strát spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2008

Príloha G: Výkaz ziskov a strát spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2009

Príloha H: Výkaz ziskov a strát spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2010

Príloha I: Výkaz ziskov a strát spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2011

Príloha J: Výkaz ziskov a strát spoločnosti Truck servis spol. s.r.o. za rok 2012

Abstrakt

KARNAJOVÁ, M. *Zhodnocení ekonomické situace v podniku*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni 60s., 2013

Klíčová slova: účtovné výkazy, finančná analýza, metódy finančnej analýzy, SWOT analýza

Cieľom bakalárskej práce je zhodnotiť ekonomickú situáciu v podniku Truck servis spol. s.r.o. pomocou finančnej a SWOT analýzy. Práce je rozdelená do deviatich častí. V prvých troch častiach sú definované základné podklady k finančnej analýze, základné metódy finančnej analýzy a SWOT analýza. V ďalších kapitolách je predstavený podnik a vývoj podnikateľského prostredia. V osmej kapitole je prostredníctvom finančnej analýzy a SWOT analýzy zhodnotená finančná situácia spoločnosti Truck servis spol. s.r.o.. Posledná kapitola je zameraná na stanovenia opatrení na zlepšenie ekonomickú situáciu podniku.

Abstract

KARNAJOVÁ, M. *The evaluation of Economic Situation of the Company*. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia, 60p., 2013

Key words: accounting statements, economics analysis, methods of financial analysis, SWOT analysis

The aim of bachelor thesis is to assess economic situation in the company Truck servis spol. Ltd through financial and SWOT analysis. The thesis is divided into nine parts. The first three sections describe basic documents for financial analysis, basic methods of a financial analysis and SWOT analysis. Into next chapters is presented the company and the evolution of entrepreneurial environment. Chapter eighth deals with evaluation of financial situation of the Truck servis spol. Ltd through financial and SWOT analysis. The last chapter is focused to measures set to improve te economic situation of the company.